

Voorjaarsrapportage 2023

REGIONALE UITVOERINGSDIENST DRENTHE

1 JANUARI 2023 – 1 MEI 2023

Colofon

De RUD Drenthe is de omgevingsdienst voor de inwoners en bedrijven van Drenthe. We hebben de milieukennis en -kunde, zijn betrouwbaar, innovatief en toekomstgericht. Samen met onze partners dragen we proactief en resultaatgericht bij aan een belangrijke taak: een schoon en veilig Drenthe. Nu én voor de volgende generaties.

Uitgave 20 juni 2023
Regionale Uitvoeringsdienst Drenthe
Postbus 1017
9400 BA Assen
0800-9102
https://www.ruddrenthe.nl
Regiegroep@ruddrenthe.nl

Fotografie Voorwerk: Rudmer Zwerver - p3 Joran Quinten
p5 Karin Broekhuijsen - p6/7 Gijs Versteeg - p8 BartCo
p9 rechts: Filograph - p10/11 Alexander Tsang - p13 Mabel Amber
p14 Karin Broekhuijsen - overige: eigen werk RUD Drenthe

Samenvatting

De belangrijkste ambtelijke en bestuurlijke afspraken zijn in het Jaarprogramma RUD Drenthe 2023 vastgelegd. Of zoals men in goed Drents zegt: "De dikste proemen bent schud". Rust en focus in de uitvoering werd het devies bij de start van dit jaar. In de Voorjaarsrapportage 2023 vertellen we over de gerealiseerde dienstverlening in de periode 1 januari 2023 - 1 mei 2023. Hoe zien de productiecijfers eruit, en zijn er trends of afwijkingen waarop bijsturing gewenst is?

Kijkend naar de robuustheid van onze organisatie zien we een geleidelijke groei en doorontwikkeling. De opschalingsmethodiek als basis voor de afspraken in het Jaarprogramma 2023 is een goed kompas gebleken. We kunnen daardoor meer werk verzetten dan begroot. De cijfers over de eerste 4 maanden laten een voorzichtig positief beeld zien. We benutten de verhoogde kwaliteit van bedrijfsvoering. Na een verbeterslag in de tijdregistratie lekken bijvoorbeeld minder uren weg naar niet productieve onderdelen. De samenwerking met ketenpartners is intenser en ketentoezicht krijgt meer gestalte; zo zijn de eerste ondermijningsprojecten opgestart.

De capaciteit op orde brengen is een randvoorwaarde die aandacht blijft vragen. Vacatureruimte kunnen we vooralsnog goed invullen. In het Jaarprogramma 2023 kozen we ervoor om de productienorm te verlagen zodat ruimte ontstaat voor de begeleiding van nieuw personeel. We zien dat daardoor de werkdruk verminderd. De RUD-medewerker is trots op ons werkklimaat waarbij we elkaar ondersteunen. Beter benutten van het arbeidspotentieel, bijvoorbeeld door interne doorstroming, als ook een lager verzuimcijfer dragen bij aan de kwaliteit van werk en beschikbaarheid van expertise.

De impact van de Omgevingswet is in een Ontwerpbegroting 2024 opgenomen. Met een gezamenlijk plan van aanpak analyseren we in de komende periode de exacte organisatorische uitwerking. Flexibel kunnen anticiperen op de actualiteit blijft essentieel voor een gecontroleerde kwalitatief hoogstaande uitvoering van ons takenpakket.

Tot slot, de belofte om beknopter te rapporteren krijgt gestalte met het verslag dat voor u ligt. De deelnemer specifieke VTH-programmering wordt voortaan met behulp van een placemat verantwoord. We nodigen u van harte uit om eventuele wensen en aandachtspunten die u na het lezen heeft, aan ons kenbaar te maken. Uiteraard zijn wij graag bereid u toelichting te geven wanneer uw College/Raden/Staten hierom verzoeken.

Het dagelijks bestuur van de Regionale Uitvoeringsdienst Drenthe

Voorzitter Robert Meijer en
Secretaris Marjan Heidekamp

Inhoud

SAMENVATTING 3

1 TRENDANALYSE 5
Vergunnen, Besluiten, Melden en Ontheffen 5
Toezicht en Handhaven 5
Klachten en Handhavingsverzoeken 6
Informeren en Beoordelen 7
Adviseren en Toetsen 7

2 DE OMGEVINGSWAARDEN 8
2.1 Afval 8
2.2 Bodem 8
2.3 Duurzaamheid 9
2.4 Geluid 10
2.5 Lucht 10
2.6 Omgevingsveiligheid 11

3 KLAAR VOOR DE OMGEVINGSWET 12

4 MENS EN ORGANISATIE 14
4.1 Capaciteit 14
4.2 Productiviteit 15

5 FINANCIËN 16
5.1 Inkomsten en uitgaven 16
5.2 Realistisch programmeren 17
5.3 Subsidieregelingen 18
Totaaloverzicht urenrealisatie tot 1 mei 2023 19

1 Trendanalyse

2023 is voor de Regionale Uitvoeringsdienst Drenthe een bijzonder transitiejaar. Een jaar waarin we ons voorbereiden op veranderingen zoals de komende Omgevingswet. We zien meerdere factoren die invloed hebben op onze productie, zoals een toename van vergunning-aanvragen voor monovergisters en WKO's (warmte-koude opslag), een stijging in het aantal geluidsmetingen ten gevolge van warmtepompen en horeca gerelateerde klachten.

We verwachten uit te komen binnen de bandbreedte realisatie van 97 – 102 %. In 2022 kwamen we na 4 maanden uit op 28 % realisatie, waar we nu 35 % scoren. In de maandelijkse gesprekken bespreken we op basis van de actuele dashboard-cijfers of en hoe bijsturing noodzakelijk is.

We verwachten een lichte daling in de productie in verband met de vakantieperiode. Trainees en zij-instromers zijn in voldoende mate opgeleid om aan de productie bij te dragen waardoor we ruimte krijgen om met Omgevingswet-casuïstiek te oefenen. Het stemt ons positief dat vacatures vooralsnog goed ingevuld kunnen worden en wij zien een gestage groei naar de gewenste formatie.

PRODUCTIE 2023

VERWACHTE EIND PROGNOSE: 97-102%

VERGUNNEN, BESLUITEN, MELDEN EN ONTHEFFEN

De impact van de stikstofimpasse is dat vergunning-aanvragen nu als onderhanden werk worden aange-houden waardoor een stuwmeer ontstaat. We maken ons zorgen over een hoos aan vergunningaanvragen die net voór de invoeringsdatum Omgevingswet zijn voorzien. De vergunningenjuristen dragen onverminderd bij in de lopende vergunningenprocedures, adviesvragen hieromtrent, toetsingen en vertegenwoordiging in rechte als het gaat om bezwaarprocedures en (hoger) beroep. Daarnaast wordt veel kennis gedeeld in aanloop naar de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Een tweetal trainees zijn in opleiding bij zowel handhaving als vergunningen voor een flexibele inzetbaarheid en vergroting van hun kennis.

TOEZICHT EN HANDHAVEN

Het niet vraag gestuurde product RGT (risicogericht toezicht, product 116) loopt voor op onze planning. We zien een grote spreiding voor dit product per deelnemer, mede veroorzaakt door het niet tijdig, niet volledig of niet correct aanleveren van dossiers van

sommige deelnemers. Hierdoor is onze inzet (nood gedwongen) vooral daar geweest bij die deelnemers die op correcte wijze archiefdossiers aanleveren.

Onze inzet op het product ketentoezicht (128) verdelen we over al onze deelnemers. Deze inzet is minder dan we hadden verwacht, mede veroorzaakt door een interne sollicitatie. De komende maanden treden er nieuwe ketentoezichthouders bij ons in dienst, waarvan één zij-instromer.

De samenwerking bij toezicht- of handhavingszaken is de afgelopen tijd geïntensiveerd. Ketenpartners weten ons steeds beter te vinden. Steeds vaker trekken we gezamenlijk op met toezichthouders van de deelnemers, waterschappen en de landelijke inspectiedienst. Ook de contacten met onze Duitse collega's zijn geintensiveerd om landsgrens overschrijdende milieuovertredingen te voorkomen of op te heffen.

De Drentse gemeenten en de provincie hebben onderling afgesproken om de uitvoering van het energietoezicht verder te intensiveren. Het product 17000 loopt in uren voor op de planning, maar niet in kosten dankzij de financiering vanuit het Rijk (SPUK) en vanuit Rijkswaterstaat.

Door de capaciteitsontwikkelingen, het aantal uit te voeren controles, als ook effectiever (risicogericht) toezicht is inzet van de handhavingsjuristen op complexe zaken toegenomen. Het aantal eenvoudige handhavingszaken neemt niet af. In vergelijking met dezelfde periode van 2022 zien we dan ook een stijging van één derde van het aantal handhavingszaken. Dit vraagt opschaling van juridische inzetbaarheid.

Ook wat betreft strafrechtelijke handhaving is een flinke groei te zien. Uiteraard omdat we meer BOA's (buitengewoon opsporingsambtenaren) hebben, maar dit is niet voor niks. De hoeveelheid dossiers die er te behandelen zijn blijft in aantal stijgen en vloeien in ruim 95% van de gevallen voort uit het risicogericht toezicht. Het positieve gevolg hiervan is dat de pakkans groter wordt en vaker milieuschade kan worden voorkomen.

KLACHTEN EN HANDHAVINGSVERZOEKEN

Binnen de vraaggestuurde producten klachten (120) en asbest (400) is de inzet per deelnemer erg wisselend. Dit speelt meer bij het product klachten dan bij asbest. Omdat het gaat om vraaggestuurde producten is bijsturing nauwelijks mogelijk. Over het algemeen is de inzet voor klachten over de gehele linie overeenkomstig onze planning. Het product asbest loopt iets voor. Voor dit product is de verwachting dat in het volgende kwartaal onze inzet, door onder andere de bouwvak periode, iets minder zal zijn. Onze prognose is dat we voor beide producten de ingebrachte uren ook daadwerkelijk benutten.

Opvallend is dat in de eerste periode van 2023 op de valreep slechts één formeel handhavingsverzoek is ingediend, terwijl in dezelfde periode van 2022 al 11 verzoeken ontvangen waren. Het blijft gissen hoe zo'n verschil ontstaat, maar we vermoeden dat het te maken heeft met het feit dat de Covid-19 lockdowns definitief achter de rug zijn waardoor mensen minder thuis zijn en er daardoor minder overlast wordt ervaren. Hoe dit zich verder in 2023 gaat ontwikkelen is onduidelijk.

INFORMEREN EN BEOORDELEN

Alhoewel onze inzet nu 13% van het totaal ingebrachte uren is, is de inzet op het product beoordelen e-MJV's (electronisch milieujaarverslag, product 127) in overeenstemming met de verwachting. Onze inzet voor dit product ligt met name in het aankomend tijdvak. Dit wordt veroorzaakt omdat bedrijven die de plicht hebben te rapporteren over hun emissies tot 1 april de tijd hebben om hun e-MJV daadwerkelijk in te dienen. De meeste bedrijven dienen ook daadwerkelijk hun e-MJV vlak voor 1 april in. De beoordeling van deze e-MJV's wordt binnenkort uitgevoerd.

In aanloop naar de Omgevingswet gaan onze juristen dubbele toetsingen uitvoeren om zo meer praktische ervaring met, en meer kennis van, de Omgevingswet te verkrijgen.

ADVISEREN EN TOETSEN

We worden veel bevraagd voor integrale advisering, bijvoorbeeld bij omgevingsvisies en bij enkele gemeentelijke omgevingstafels. Op het product 600 milieuspecialistische zaken is de urenbesteding nog niet hoger dan geprognotiseerd, maar we zijn wel alert op eventuele toekomstige overschrijdingen.

Betreffende de nDM post "500 Juridische ondersteuning" merken we op dat tot voor kort de Woo-advisering hieronder werd geschaard. Eind 2022 zijn ook de LOS-producten 'gedoogverzoek' en 'advisering juridisch' eraan toegevoegd. Uren die zijn geschreven op 'vakinhoudelijk overleg' binnen het team Juridisch zijn nu ook hieraan gekoppeld wat nu zo'n 10% van de productieve uren betreft. Juristen zijn behalve zaakgericht, vaak ook zaak overkoepelend en strategisch in overleg. Aangezien meer overtredingen geconstateerd worden, wordt er vaker beroep gedaan op juridische ondersteuning. Het is verder de verwachting dat dit jaar in totaal 3 vacatures kunnen worden ingevuld, wat om kennisdeling vraagt. Door al deze factoren verwachten we dat de inzet op deze post eind 2023 verdubbeld zal zijn.

2 De omgevingswaarden

We werken aan een veilige, duurzame en gezonde Drentse leefomgeving aan de hand van zes belangrijke omgevingswaarden die van invloed zijn op het milieu. Dat zijn afval, bodem, duurzaamheid, geluid, lucht en omgevings-veiligheid. De kwaliteit van de leefomgeving kan op basis hiervan worden gemeten, verantwoord en beoordeeld. We beschrijven hieronder enkele bijzonderheden die in de eerste vier maanden van 2023 ontstonden.

2.1 AFVAL

We zien een toename in initiatieven voor circulair gebruik van grondstoffen. Het is een gevolg van het succesvolle integrale beleid op circulariteit. Hierbij wordt de RUD steeds vaker betrokken. We adviseren in het vergunningenproces om te komen tot een ontvankelijke aanvraag. Het effect van circulaire energie is dat het afval tot een minimum wordt beperkt en de levenscyclus wordt vergroot. Zo zijn we bijvoorbeeld in vooroverleg met een bedrijf dat een proces ontwikkeld heeft om vanuit organische afvalstromen een volledig afbreekbaar biopolymeer te produceren. Dit is een alternatief voor het gebruik van conventionele plastics. Bij een ander initiatief wil een bedrijf van groene afvalstromen plaatmateriaal maken ter vervanging van multiplex, MDF en spaanplaten.

2.2 BODEM

Het aantal meldingen voor gesloten bodemenergie-systemen dat de RUD voor de Drentse gemeenten afhandelt is hoog. De toename wordt verklaard doordat het verduurzamen van woningen door veel inwoners van Drenthe duidelijk wordt opgepakt. Ook zien we steeds vaker systemen die bij bestaande woningen worden aangelegd. Daarnaast zijn er meer aanvragen en vergunningen die verleend zijn voor het aanleggen van gesloten bodemenergie-systemen. Om het groeiende aantal meldingen aan te kunnen hebben diverse medewerkers een extra opleiding gevolgd op dit specialisme.

Drugsproblematiek in Drenthe neemt toe. Er zijn twee grote drugslab-locaties ontdekt die voor bodem-verontreiniging hebben gezorgd. Dit zorgt voor redelijk veel inzet bij bodemtoezicht. We hebben de kennis en capaciteit in huis om onze opdrachtgevers te ontzorgen met advies, en eventuele saneringen te managen.

Mooi voorbeeld van ons ketentoezicht is het project grondstromen. Bij een landelijk opererend bedrijf zijn door ons veel overtredingen geconstateerd. Dit heeft tot gevolg gehad dat we diepgaand administratief toezicht hebben uitgevoerd en veel hebben samengewerkt met andere omgevingsdiensten en de landelijke inspectiedienst.

Het Kenniscafé Leefomgeving is recent in het leven geroepen om op een informele manier kennis en ervaringen te delen en met maatschappelijke opgaven in de fysieke leefomgeving aan de slag te gaan. In de editie van 31 januari 2023 is met uiteenlopende vakdisciplines stilgestaan bij de sturende rol die water en bodem vervullen. In de editie van 18 april 2023 stond de vraag ‘hoe houden we de bodem vitaal?’ centraal. Hierin werd aandacht besteed aan de structurerende keuzes die benoemd staan in de kamerbrief Water en Bodemsturend.

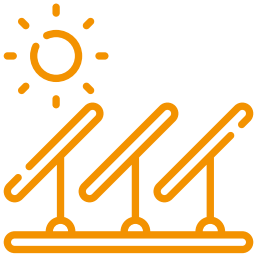

2.3 DUURZAAMHEID

Door stijgende energieprijzen merken we dat bedrijven eerder en vaker energiebesparende maatregelen nemen. Binnen energietoezicht zien we daarom een beter naleefgedrag.

Bij meerdere Drentse gemeenten zijn substantieel meer aanvragen binnengekomen voor het realiseren van een monovergister. Met de vergister kan een agrarisch bedrijf de productie van biogas realiseren. De aanvragen doorlopen een procedure waarbij spoedige behandeling nodig is. De toename in aanvragen hebben een verband met de SDE-subsidie (Stimulering Duurzame Energieproductie) die hiervoor beschikbaar is gesteld. Bij de totstandkoming van het Jaarprogramma 2023 waren er geen signalen dat er veel agrarische bedrijven de monovergister wilden plaatsen. Daarom was deze toename van aanvragen OBM (Omgevingsvergunning beperkte milieutoets) niet voorzien.

2.4 GELUID

Er is een toename merkbaar voor de aandacht van geluidsaspecten binnen omgevingsvisies en omgevingsplannen. Wij komen steeds tijdiger aan tafel bij onze opdrachtgevers. Ook merken we dat de adviesvraag verschuift richting de lokale regels voor geluid.
Er is een sterk groeiende vraag naar adviezen en metingen ten aanzien van warmtepompen. Dit past binnen het programma. Een aantal klachten over warmtepompen hebben we opgelost. Klachten over laagfrequent geluid blijven aandacht vragen.

Daarnaast werken we steeds meer samen met de gemeenten ten behoeve van de nieuwe padelbanen. Afwijkende afspraken en toezeggingen, bijvoorbeeld in de voorgesprekken met de gemeenten, geven wel problemen in de uitvoering. Dit heeft een negatief effect op doorlooptijden en efficiëntie.

2.5 LUCHT

Fijnstof, Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) en andere exoten hebben grote invloed op de luchtkwaliteit Deze problematiek wordt steeds meer als belangrijk gezien. Ook zijn er grote milieu- en gezondheidsrisco's mee gemoeid. Lucht is een onderwerp dat leeft wat ook blijkt uit de vragen vanuit de landelijke overheid. De RUD Drenthe wordt regelmatig om input gevraagd, bijvoorbeeld cijfers met betrekking tot luchtkwaliteit. Deze vraag is niet in het programma opgenomen.

Wij zijn bezig met de beoordeling van de luchtmodule bij de elektronisch milieujaarverslagen, de herziening van het BREF (Best beschikbare technieken referentie documenten) voor lucht en naar de extra vragen met betrekking tot de validatie van luchtmodellen (luchtmetingen).

Niet altijd worden onze luchtadviseurs tijdig betrokken. Door ontbrekend beleid ontstaat behoefte aan maatwerk en worden grotere concessies afgedwongen door afspraken op kleinere schaal. Dit is een verontrustend signaal.

Ontwikkelingen rondom de Omgevingswet, de versnelde energietransitie en Co-vergistingsinstallaties leveren knelpunten die meer tijd vragen van onze luchtadviseurs dan geprogrammeerd was.

Door de Stikstofproblematiek vertragen alle lopende procedures voor het verlenen van omgevingsvergunningen of komen deze stil te liggen. Daarnaast zijn initiatiefnemers op dit moment terughoudend met het indienen van een aanvraag omdat de kans groot is dat geen vergunning kan worden verleend. Er ontstaat een stille werkvoorraad die, wanneer meer duidelijkheid komt rondom stikstof, afhandelproblemen kan geven.

2.6 OMGEVINGS-VEILIGHEID

Ter voorbereiding op de Omgevingswet wordt hard gewerkt aan het Register Externe Veiligheid (REV). Dit REV wordt gevuld met milieubelastende activiteiten waarbij nu alleen de vuurwerk locaties nog moeten worden toegevoegd.

Door een gerechtelijke uitspraak zijn we bezig met een ambtshalve wijziging van de vergunningen bij een 6-tal LPG-tankstations. Dit is meerwerk ten opzichte van het programma.

We hebben inzet gepleegd op ondermijningsprojecten in het zuidelijk deel van Drenthe. We zijn betrokken bij de voorbereiding van deze projecten, adviseren, controleren en handhaven. De betrokkenheid loopt door in 2023.

Vanwege de maatschappelijke roep tot versnelde energietransitie stijgen de volumes adviesverzoeken met betrekking tot omgevingsveiligheid.

3 Klaar voor de Omgevingswet

Op 14 maart 2023 stemde de Eerste Kamer in met de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Daarmee is inwerkingtreding per januari 2024 een feit. In aanloop naar de inwerkingtreding van de Omgevingswet valt steeds meer op wat gaat veranderen.

Een mooie ontwikkeling is dat nu bij verschillende gemeenten omgevingstafels ontstaan. Dit is een samenwerkingsconstructie waarbij vergunningaanvragen en ruimtelijke initiatieven worden besproken door verschillende disciplines en adviseurs. Essentieel om tot een goed en breed overwogen advies te komen richting het college waarbij gevoel, begrip en inzicht wordt verkregen in de werkwijze en redenatie van verschillende disciplines. De uitdaging bij de Omgevingswet is de korte beoordelingstermijn. De tijdigheid van afhandeling van reeds bestaande forse volumes werkvoorraad komt hierdoor in het geding. Regionaal is afgesproken een meer zakelijke opstelling te hanteren en initiatieven en verzoeken zoveel als mogelijk naar het “vooroverleg” te brengen.

De RUD Drenthe heeft veel kennis in huis om onze opdrachtgevers te adviseren en te ondersteunen in het opstellen van (gebied specifiek) beleid. We weten hoe het nu geregeld is in het Activiteitenbesluit milieubeheer en hoe het straks geregeld is in het Bal (Besluit activiteiten leefomgeving). Het vergunningenstelsel wordt merendeels een meldingenstelsel. Vergunningverlening en handhaving verdwijnt niet, maar we gaan samen met onze opdrachtgevers vooruitkijken. We toetsen vanaf nu daarom dubbelop: een beoordeling op basis van de huidige situatie, en de risico’s voor de omgeving, het milieu en derden. En we voeren een beoordeling uit over de toekomstige situatie onder de nieuwe wet. Mogelijk heeft dit wel langere doorlooptijden tot gevolg. Om dergelijke beoordelingen goed te begeleiden is een casuïstische werkgroep in het leven geroepen.

Ook intern bereiden wij ons voor op de Omgevingswet. Al onze medewerkers zijn vanaf 31 december 2023 toegerust om hun taak adequaat uit te voeren. Een speciaal projectteam borgt dat de kennis en het vertrouwen aanwezig is om de overgang soepel te laten verlopen. Ook na 1 januari 2024 begeleid het projectteam zaken die niet lekker werken of die onvoldoende of niet voorzien waren. Technisch-inhoudelijke hobbels, RUD-interne processen of (regionale) ketenaanpassingen kunnen we op deze wijze snel en doeltreffend oppakken. Zo hebben we bijvoorbeeld intensief afstemming met andere experts via het OPD (Omgevingsplatform Drenthe).

De productieomgeving van ons zaaksysteem LOS werd in Q4-2022 reeds aangesloten op het DSO (Digitaal Stelsel Omgevingswet). Inmiddels zijn er regionale procesafspraken geïmplementeerd in ons

zaaksysteem. De processen “verkennen en begeleiden initiatief”, “behandelen vergunningaanvraag”, “behandeling melding activiteit” en “adviseren” zijn getest en succesvol opgeleverd. Ook de producten en dienstencatalogus is voorbereid op de komst van de Omgevingswet. We participeren actief in regionale keten-testen omtrent digitale uitwisseling om zo de systemen, processen en werkafspraken verankerd te krijgen.

Met de komst van de Omgevingswet gaat het bevoegd gezag van de bodemtaken grotendeels over van de provincie naar de gemeenten. Om tot een gezamen-lijk bodembeleid te komen wordt binnen team bodem (in opdracht van de werkgroep Bodem van het OPD) gewerkt aan het ontwikkelen van een ‘blauwdruk bodemregels gemeentelijk bodembeleid’. In enkele sessies zijn de eerste conceptregels opgesteld. De vorderingen worden Q2-2023 besproken met de werkgroep OPD Bodem.

Inmiddels heeft een meerderheid van de opdracht-gevers de Mandaatregelig Omgevingswet vastgesteld. Van drie gemeenten is de status onbekend en de Provincie heeft het ontwerp net aangeboden gekregen. Aansluitend is gestart met het actualiseren van de Dienstverleningsovereenkomst (DVO).

Burgers en bedrijven gaan naar verwachting veel vragen stellen over de nieuwe wet, de nieuwe procedures en de nieuwe (digitale) systemen. Om onze website en frontoffice te actualiseren benutten we de producten die in de regionale werkgroep Communicatie van het OPD worden ontwikkeld, alsook tools en informatie die door de Rijksoverheid beschikbaar zijn gesteld.

“Het Kenniscafé Leefomgeving verbindt diverse losstaande netwerken van belanghebbenden op vlak van bijvoorbeeld natuur, landbouw, duurzaamheid of ruimte-lijke ordening. Ongeveer 4 keer per jaar organiseren de bodemprofessionals van de RUD een kennismiddag voor beleidsadviseurs, planvormers en andere experts bij gemeenten, waterschappen, provincie, adviesbureaus en kennisinstellingen. Een speciale commissie bereidt thema’s voor waarbij bodemoplossingen voor maatschap-pelijke opgaven zoals klimaatadaptatie en energietransitie centraal staan. Keten- en vakoverstijgend kennisdelen is erg succesvol gebleken. We merken dat het goed werkt als de bodemdeskundigen van de RUD vroegtijdig worden betrokken bij gebiedsinitiatieven. Deze integrale werkwijze sluit ook mooi aan op de geest van de Omgevingswet”.

Klaas van der Veen, projectleider Bodem

4 Mens en organisatie

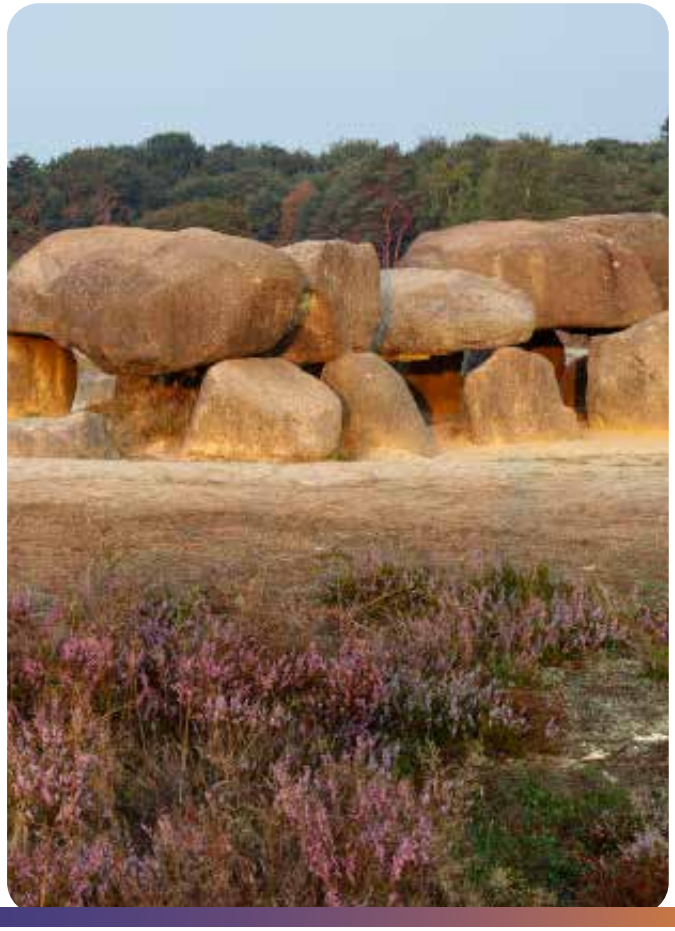

4.1 CAPACITEIT

We zijn weer zichtbaar aanwezig bij gemeenten. Hierdoor is er weer een toegankelijke vraagbaak voor milieuzaken en weten onze collega's bij de gemeenten weer wie de RUD Drenthe is. De bodemadviseurs hebben een nieuwe gebiedsindeling gemaakt, waarbij vaste contactpersonen aan alle gemeenten zijn toegewezen. Deze contactpersonen kunnen een dagdeel van de week op het kantoor van de betreffende gemeenten aanwezig zijn. Het persoonlijk contact wordt zeer positief ontvangen door de collega's van de gemeenten. We zien ook dat de hechte samenwerking leidt tot versnelde zaakafhandeling.

We hebben een hoge werkdruk meegenomen uit 2022. Werkdruk wordt nog steeds ervaren, maar op dit moment bestempeld als behapbaar. We zijn steeds beter toegerust om aan het totale werkpakket te voldoen. Qua bezetting is een stap vooruitgezet, bijvoorbeeld met zij-instromers.

In de eerste vier maanden zijn in totaal 9 vacatures opengesteld. In zes procedures kwam het tot een benoeming. Op drie vacatures kwam helaas geen (passende) reactie.

PERSONELE GROEI IN BEELD

	ONTWIKKELING FORMATIE RUD DRENTHE 2023					
	VASTE FORMATIE		INHUUR		TOTAAL	
MAAND	FTE	PERSONEN	FTE	PERSONEN	FTE	PERSONEN
Begroting	173,21	198,00	24,50	37,00	197,71	235,00
januari	154,40	169,00	30,03	35,00	184,43	204,00
februari	160,40	175,00	28,80	39,00	189,20	214,00
maart	164,70	180,00	31,55	39,00	196,25	219,00
april	167,80	182,00	26,74	36,00	194,54	218,00

VERZUIMCIJFERS JAREN 2021, 2022 EN 2023

In het juridisch vakgebied zien we een stijgend aantal advies- en ondersteuningsverzoeken vanuit expertises zoals Bodem, Vergunningen en Toezicht & Handhaving. Ook vragen concerntaken zoals bijvoorbeeld de mandaten, de gemeenschappelijke regeling, dienstverleningsovereenkomsten, maar ook toetsingen van privaatrechtelijke overeenkomsten veel inzet van onze juridische specialisten. We trekken nieuwe collega's aan in juniorfuncties. Onze vaste seniorjuristen delen hun kennis en ervaring met bijvoorbeeld de trainees waardoor het team groeit in mogelijkheden en flexibiliteit.

Ervaren milieu toezichthouders zijn nauwelijks aan te trekken. Wel zijn een groot aantal zij-instromers en zeven trainees in de afgelopen maanden gestart. Zij hebben gedurende drie jaar (kwaliteitscriteria) een goede begeleiding nodig. Deze begeleiding vraagt inzet van onze eigen medewerkers maar levert ook een frisse blik op waardoor wij bijvoorbeeld onze werkprocessen kunnen verbeteren. Sinds enkele jaren werken er bij de RUD administratieve toezichthouders om de administratieve lasten bij de toezichthouders in het veld weg te nemen. Het biedt ook een springplank: één medewerker heeft zich met behulp van een interne opleiding doorontwikkeld en gaat nu als nieuwe 'branchetoezichthouder energie' op pad.

4.2 PRODUCTIVITEIT

Het gemiddelde ziekteverzuim over de eerste vier maanden van 2023 bedraagt dankzij diverse inspanningen 6,76%. Een forse daling ten opzichte van de eerste vier maanden van 2022, in dat jaar bedroeg het verzuimpercentage 12,73% over de maanden januari t/m april. Het voortschrijdend verzuim (het gemiddelde verzuim van 12 achtereenvolgende maanden) bedraagt in april 2023 7,88%. Een verdere afname van het ziekteverzuim ten opzichte van de reeds ingezette daling ligt niet in de lijn der verwachting. Wel is de verwachting dat het ziekteverzuim redelijk stabiel blijft in 2023. De verbeterde verzuimcijfers dragen bij aan een hogere productiviteit.

5 Financiën

De cijfers over de eerste vier maanden laten een voorzichtig positief saldo zien. Op basis van de nu bekende gegevens zou een positief resultaat aan het einde van het jaar kunnen ontstaan. Wij geven bij de acht-maand rapportage een meer nauwkeurige prognose van de jaarresultaten, en kunnen voorspellen wat de invloed op het rekeningsaldo of de deelnemersbijdrage gaat zijn.

De SPUK-regelingen dragen naar verwachting bij aan een positief resultaat, maar de mate waarin hangt af van de hoeveelheid inhuur die benodigd is. Daarentegen zien we door de toegenomen inflatie een stijging in de materiële kosten. Door de rente-stijging dragen de financiële baten bij aan een positief resultaat.

Het feit dat de productie volgens planning verloopt is bemoedigend. Door de schaarste op de arbeids-markt blijven we inzetten op het aan ons binden van medewerkers waardoor inhuur minder vaak nodig is. Daarentegen blijft een flexibele schil onontbeerlijk om de productie aan te kunnen passen op de fluctuerende vraag of op factoren zoals ziekte. Om ook in financiële zin in balans te blijven is het essentieel dat we voort-durend hierover met elkaar in gesprek blijven.

5.1 INKOMSTEN EN UITGAVEN

In de tabel ‘inkomsten en uitgaven over de periode 1 januari 2023 - 1 mei 2023’ zijn de financien afgezet tegen 4/12 deel van de budgetten uit de begrotings-wijziging. Hierna wordt per onderdeel ingegaan op de afwijkingen, en wat dat mogelijk betekent voor de rest van 2023.

De legesopbrengsten zijn aanzienlijk hoger door een omvangrijk bouwproject. Grote projecten kunnen aanzienlijke pieken en dalen in de opbrengsten van bouwleges veroorzaken. Dergelijke opbrengsten zijn afhankelijk van het aantal aanvragen en zijn daarom lastig in te schatten.
De projectbaten laten een nadeel zien van € 58K maar deze moeten worden opgeteld bij de SPUK-baten en aan de lastenzijde de projectkosten. Het saldo van deze onderdelen is € 7K positief. Mogelijk zorgen de SPUK-baten aan het einde van het jaar nog voor een positiever saldo.
Enerzijds zijn voorzichtigheidshalve nog niet alle SPUK-baten in de begroting ingeboekt, om risico’s bij de eindverantwoording te minimaliseren. Daarnaast kan ureninzet op een subsidiabel onderdeel door medewer-kers die zich normaal gesproken richten op reguliere

INKOMSTEN EN UITGAVEN OVER DE PERIODE 1 JANUARI 2023 – 30 APRIL 2023 (BEDRAGEN X € 1.000)

	BEGROTINGSWIJZIGING 2023 (4/12 DEEL)	REALISATIE	AFWIJKING
BATEN			
Deelnemersbijdragen	6.475	6.475	-0
Legesopbrengsten	67	163	97
Projectbaten	355	297	-58
Financiële baten	-	22	22
Aan derden doorbelaste kosten	32	44	11
SPUK baten	143	262	119
TOTALE BATEN	**7.072**	**7.262**	**191**
LASTEN			
Personeelslasten	5.319	5.429	-110
Bedrijfsvoeringskosten	1.013	961	52
Legeskosten	50	114	-64
Projectkosten	515	569	-54
Financiële lasten	-	-0	0
Incidentele lasten	133	51	83
Onvoorzien	42	-	42
TOTALE LASTEN	**7.072**	**7.123**	**-51**
SALDO	**-0**	**139**	**139**

werkzaamheden een financieel voordeel opleveren ten opzichte van de begroting. Dit is afhankelijk van de hoeveelheid inhuur die moet plaatsvinden om de achtergebleven werkzaamheden alsnog uit te kunnen voeren.

Er is na 4 maanden een voordeel op de bedrijfsvoering-kosten van € 52K. De dienstverleningsovereenkomsten met de gemeente Emmen en de provincie laten een voordeel zien t.o.v. de begroting. Zaken als licentie- en ICT-kosten, de strategische planning en het U&H-beleid geven ook een voordeel maar de verwachting is dat deze lasten in de loop van het jaar toenemen. De kosten voor arbodiensten zijn incidenteel toegenomen door het PMO-onderzoek.
Onder de incidentele lasten vallen ook de projectbaten voor het omzetten van het locatiebestand naar MBA's. Omdat deze werkzaamheden in de komende maanden hun beslag gaan krijgen, levert het nu een tussentijds voordeel van € 83K op. De post onvoorzien is op dit moment nog niet ingezet (voordeel € 42K). Tot slot zorgt de rente op de bankrekening bij de schatkist voor hogere financiële baten ad. € 22K. Dit onderdeel zal in positieve zin bijdragen aan het jaarresultaat.
De personeelslasten vallen na 4 maanden € 110K hoger uit dan begroot. Vanwege de samenhang tussen de mate van realisatie van de productie en de personele lasten wordt dit onderdeel in de volgende paragraaf apart toegelicht.

5.2 REALISTISCH PROGRAMMEREN

Onze organisatie is grotendeels vraag gestuurd ingericht. Dat de productie op schema loopt laat zien dat de bezetting past bij de gevraagde productie. In de zomermaanden zullen we een afname van de productie zien, maar nemen ook de kosten van inhuur (tijdelijk) af. Ingehuurde medewerkers factureren immers niet in de vakantieperiode. Wensen om de gevraagde uren naar beneden of naar boven bij te stellen moeten altijd in een breder perspectief worden bekeken. De overige deelnemers moeten daar immers – in financiële zin of in de productie – geen nadeel van ondervinden. Een zekere mate van flexibele schil in de formatie helpt om adequaat te kunnen op- of afschalen. Dit jaar groeien we gecontroleerd en beheerst. De prioritering in ons Jaarprogramma is daarbij leidend.

De personele lasten bestaan uit salarissen van vaste medewerkers, kosten van inhuur en overige personele lasten. We zien dat de kosten van inhuur over de eerste

4 maanden aanzienlijk hoger zijn dan verwacht, en de salariskosten achterblijven. Aan het begin van dit jaar zijn de openstaande vacatures direct uitgezet en tijdens de selectieprocedures was de inzet van ingehuurde medewerkers een goede tijdelijke oplossing. We zien dat deze medewerkers steeds vaker bereid zijn hun opdracht om te zetten in een vast dienstverband. Ook ingehuurde trainees raken steeds beter ingewerkt waardoor aan een aantal van hen inmiddels een vast contract is aangeboden. Hiermee verwachten wij dat een daling van de kosten van inhuur en een stijging van de salariskosten optreedt. Een gunstige ontwikkeling: het maakt de basis van onze organisatie sterker en zorgt voor betrokken medewerkers waarin we graag investeren.

5.3 SUBSIDIEREGELINGEN

In 2022 is het Interbestuurlijk Programma Versterking VTH (IBP) opgestart. Dit programma komt voort uit de aanbevelingen van het rapport “Om de leefomgeving” van de commissie van Aartsen. Doel is het verbeteren van de kwaliteit van de leefomgeving en het verminderen van vermijdbare milieuschade. Wij hebben op basis van dit programma bij voorschot een subsidie van € 524K ontvangen. De subsidie wordt gebruikt voor bijvoorbeeld de arbeidsmarktcampagne van de drie Noordelijke Omgevingsdiensten (waaronder het young professionals programma). Het is de verwachting is dat de subsidiegelden volledig worden ingezet in 2023.

De Specifieke uitkering Toezicht en Handhaving Energiebesparingsplicht (SPUK) zorgt dat over de periode 2022 tot en met 2026 extra capaciteit voor (een professionaliseringsslag in) toezicht en handhaving kan worden gerealiseerd. Dit gebeurt bijvoorbeeld door het bezoeken van bedrijven om de uitvoering van energiebesparende maatregelen te stimuleren. De RUD Drenthe kan aanspraak maken op een bedrag van € 1.573K mits aan de voorwaarden wordt voldaan. Voor de jaren 2022 en 2023 is bij voorschot in totaal € 683K ontvangen. De uitvoering begint nu echt op gang te komen: in de eerste vier maanden van 2023 is € 136K benut. Voor het gehele jaar 2023 schatten wij in dat wij een bedrag tussen € 400K en € 500K kunnen inzetten. Financiële verantwoording van beide uitkeringen vindt achteraf plaats bij de jaarrekening. De accountant controleert dan of de uitgaven rechtmatig zijn, waarna de subsidie voor dat jaar definitief wordt vastgesteld.

TOTAALOVERZICHT URENREALISATIE TOT 1 MEI 2023				
	PRIORITEIT	VRAAG GESTUURD	UREN JAAR-PROGRAMMA (31122023)	BESTEED % (31122023)
Drentse maat			95.832	36%
Bodem			6.450	26%
121 Meldingen Besluit bodemkwaliteit	1	ja	2.696	24%
122 Melding calamiteit bodem	1	ja	46	0%
123 Toezicht bodemaspecten Wm-inrichtingen - tanksaneringen	1	ja	85	46%
124 Toezicht Besluit bodemkwaliteit	2	nee	2.081	31%
125 Toezicht niet ernstige gevallen bodemsanering	1	ja	17	41%
126 Toezicht gebiedsgericht milieu	2	nee	1.525	22%
Toezicht en Handhaving			57.248	38%
116 RGT	2	nee	38.103	43%
120 Klachten	1	ja	6.624	28%
127 Beoordelen eMJV's	2	nee	1.051	13%
128 Ketentoezicht	2	nee	3.638	23%
400 Asbest	1	ja	7.832	36%
Vergunningen			32.134	32%
101 Omgevingsvergunning Milieu - Oprichtingsvergunning	1	ja	1.639	56%
102 Omgevingsvergunning Milieu - Revisievergunning	1	ja	3.632	30%
103 Omgevingsvergunning Milieu - Milieuneutrale wijziging	1	ja	2.739	32%
104 Omgevingsvergunning Milieu - Veranderen	1	ja	2.234	37%
105 Omgevingsvergunning Milieu - OBM	1	ja	1.255	35%
106 Omgevingsvergunning Milieu - Actualiseren	2	nee	587	36%
107 Maatwerkvoorschrift Milieu	1	ja	882	25%
108 Vooroverleg milieu	1	ja	3.748	24%
109 Besluit Gelijkwaardigheid Activiteitenbesluit	1	ja	0	
110 Intrekken van een vergunning	1	ja	72	48%
111 Meldingen milieu	1	ja	12.857	33%
112 Melding niet inrichting gebonden	1	ja	332	59%
113 Ontheffing verboden	1	ja	211	46%
114 Informatieverstrekking bedrijfsactiviteit en milieu	1	ja	1.946	16%
115 Advisering Rijksprocedures	1	ja	0	
Niet Drentse maat			49.737	32%
1001 Toezicht ontbranding vuurwerk	1	ja	339	8%
1101 Toezicht TUG	2	nee	0	
1250 Archief Werkzaamheden (oude benaming, Extra werk BG)	3	nee	782	19%
200 Bodem	1 en 2	deels	25.201	30%
300 Geluid, lucht en externe veiligheid	1	ja	5.260	33%
500 Juridische ondersteuning	1	ja	2.492	53%
600 Milieuspecialistische taken	1	ja	15.029	34%
801 Vergunning ontbranden/melden vuurwerk	1	ja	480	20%
901 Ontheffing TUG	1	ja	154	32%
Overig			19.520	42%
10000 Administratieve Ondersteuning	1 en 2	deels	16.525	35%
17000 Energie	1 en 2	deels	1.988	66%
Totaal			165.089	35%

